

Anne Geene

Buitengewoon

De
Mesdag
Collectie

Den Haag

Retourneren aan de informatiebalie s.v.p.

Inhoudsopgave

3	Anne Geene. Buitengewoon
4	Grote tuinkamer
10	Kleine tuinkamer
15	Kleine Colenbranderzaal
23	Grote Colenbranderzaal
28	Tuin

Anne Geene

Buitengewoon

Kunstenaar Anne Geene (1983) legt de verborgen schoonheid van de natuur vast én laat ons nadenken over hoe wij als mensen met deze natuur omgaan. Met een quasiwetenschappelijke benadering verzamelt, onderzoekt en organiseert ze de wereld om zich heen.

Geene ordent natuurlijke materialen tot esthetische composities en speelt zo met de menselijke drang om greep te krijgen op de schijnbare chaos in de natuur. Ze nodigt ons uit om stil te staan bij die dingen waar we normaal aan voorbijgaan. Zo maakt ze van het gewone iets buitengewoons.

Voor deze tentoonstelling maakte Geene merendeels nieuwe werken. Hierin maakt ze de verbinding met kunst uit De Mesdag Collectie, de museumtuin en de Haagse kust. De zee en het strand zijn inmiddels onmisbaar voor het werk en leven van Geene. Net zoals voor Hendrik Willem Mesdag en Sientje Mesdag-van Houten in de 19de eeuw.

Hoe verleidelijk ook, raak de kunstwerken niet aan. Ze zijn kwetsbaar – net zoals de natuur.

Pak de stempel en zet hem op de juiste plek: zoek eerst de datum van vandaag, en daarna de maand van je verjaardag. Op deze manier doe je mee aan ons onderzoek, dat in feite niks oplevert, en word je onderdeel van de tentoonstelling.

Grote tuinkamer

Verzamelen

Anne Geene is een echte verzamelaar. Haar atelier in Den Haag staat helemaal vol met planten, opgezette diertjes, boeken, archiefdozen en foto's. Soms zoekt ze zo veel mogelijk van één soort, soms juist van elke soort één exemplaar. Het verzamelde bestudeert en rangschikt ze, op zoek naar patronen die ze kan verwerken in haar kunst.

Geene voelt zich dan ook thuis in De Mesdag Collectie, een echt verzamelaarsmuseum. Struinend door de museumzalen viel haar oog op bepaalde schilderijen uit de collectie. Zij had daarbij haar eigen associaties met de wereld van planten en dieren. Op een manier die aansluit bij het historische karakter van dit museum presenteert Geene het nieuwe werk dat hieruit is voortgekomen.

Margaretha Roosenboom (1843-1896)

Stilleven met bloemkool en andijvie, in of na 1892

olieverf op doek

De Mesdag Collectie, Den Haag

Jean-François Millet (1814-1875)

Stilleven, c. 1860-65

olieverf op doek

De Mesdag Collectie, Den Haag

Groentes op sterkwater, 2025

Heel gewone groentes spelen de hoofdrol in de schilderijen van Millet en Roosenboom. Geene besloot de prei, andijvie en bloemkool een podium te geven door ze op sterkwater te zetten. Dit is een manier van conserveren die we kennen uit de natuurwetenschap en de medische wereld. De kleuren zijn al weggetrokken, wat een vervreemdend effect heeft, en gedurende de tentoonstelling zal de structuur van de groentes ook veranderen. Een levend stilleven dus.

Adolphe Monticelli (1824-1886)

Bergpad, c. 1872-73

olieverf op doek

De Mesdag Collectie, Den Haag

Sientje Mesdag-van Houten (1834-1909)

Hondenkop: Nero, 1875

olieverf op doek

De Mesdag Collectie, Den Haag

Toonkast #1 en #2, 2025

Tot in de 18de eeuw werden verzamelingen vaak gepresenteerd in toonkasten. Twee schilderijen uit De Mesdag Collectie vormden het uitgangspunt voor een hedendaagse variant. Mesdag-van Houtens portret van hun huisdier sprak hondenliefhebber Geene bijzonder aan. In de kast plaatste ze associatief vondsten en objecten uit haar bezit die gezamenlijk een verhaal vertellen: een foto van haar eigen vroegere hond Buxy, koeienoren als lekkernij en een tak uit de museumtuin. Ook voor de andere kast koos Geene een tak uit de tuin. Die vond ze passen bij het woeste berglandschap van Monticelli.

Kleine tuinkamer

De Haagse kust

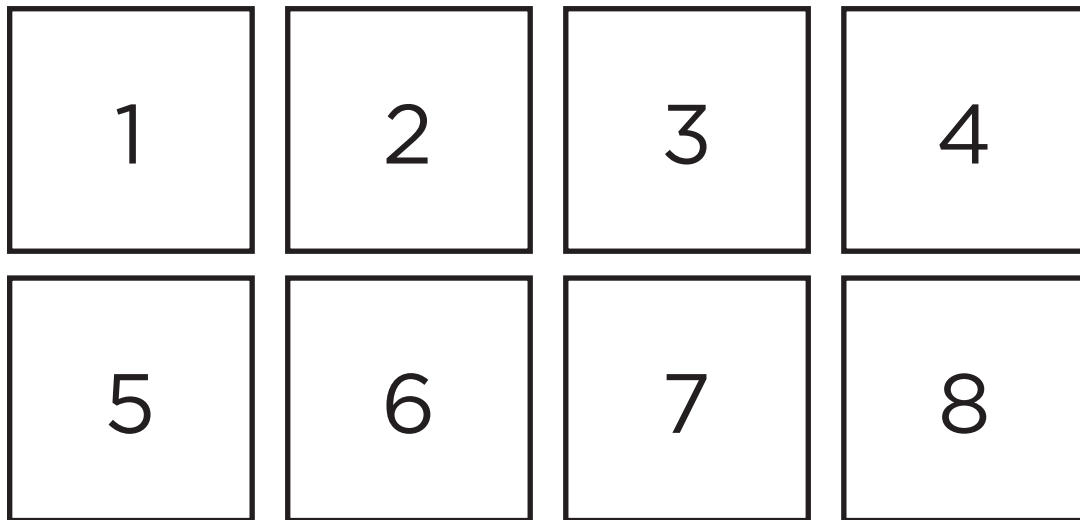
Dertien jaar geleden verhuisde Anne Geene naar Den Haag. Ze is als Brabantse niet opgegroeid met de duinen en het strand, maar is er veel van gaan houden. 'Ik ben onder de indruk van het licht en het landschap daar, maar ook van de vondsten op het strand die ik vaak niet eens kan thuisbrengen.' Geene laat zich inspireren door wat aanspoelt en wat ze in de loop der jaren in haar atelier heeft verzameld. Dat ordent ze, op soort of kleur of juist willekeurig, tot semiwetenschappelijke installaties.

Zo laat Geene ons op een andere manier kijken naar heel gewone vondsten uit de natuur. Ook de Mesdags hielden van het strand en schilderden de Haagse kust en de Noordzee keer op keer. Hendrik Willem Mesdag zei honderdtwintig jaar geleden al: 'de mensen zien de zee nooit. De schilders leren hen de zee zien.'

'Elk detail vertelt een verhaal – of het nu een grasspriet, een blad of een schelp is. Het gaat erom hoe je ernaar kijkt.'

Euspira nitida, 2025

Euspira nitida, ofwel de glanzende tepelhoren, is een vleesetende zeeslak. Met zijn rasptong boort hij urenlang een gaatje in schelpen om die daarna te kunnen leegeten. Geene vindt dit fascinerend. Als je het eenmaal weet, kan je bijna niet meer over het strand lopen zonder naar schelpen met een perfect gaatje te zoeken. Museummedewerkers hielpen de kunstenaar met verzamelen. Geene arrangeerde de schelpen tot een levendig patroon.

1. Europese steur, 2014
2. Dikkopje, 2014
3. Haring, 2014
4. Gewone pijlstaartrog, 2014
5. Vlagzalm, 2014
6. Haringsoort, 2014
7. Grote zeenaald, 2014
8. Kortsnuitzeepaardje, 2014

Geene experimenteert graag met fototechnieken. Deze zoutdrukken zijn gemaakt met Noordzeewater, dat in combinatie met een zilvernitraatoplossing papier lichtgevoelig maakt. Als passend onderwerp koos ze een bonte variatie aan zeedieren. Door de bruintinten en de verfijnde lijnen doen ze denken aan fossielen. Veel van deze dieren zijn dan ook in hun bestaan bedreigd.

zoutdruk op papier

Rugschilden van zeekatten, 2025

Je komt ze vast wel eens tegen op het strand, of ziet ze liggen in een vogelkooi. Het zijn rugschilden van de zeekat, een inktvissoort. Geene heeft ze gearrangeerd als een school vissen. Op de donkere ondergrond krijgen ze een heel nieuwe context die losstaat van de plek waar ze gevonden werden.

Mosselen, 2024

Geene ziet de schoonheid van elk organisme in de natuur. Soms zijn dit heel kleine dingen waar je meestal niet goed naar kijkt. Zo ook de zeepok, een kreeftachtige die een harde ondergrond nodig heeft en zich daarom vaak hecht aan mosselen. Iedere gepokte mossel heeft een eigen patroon en is uniek. Geene lijstte ze in en verhief ze tot kunst. De gladde mosselen in de andere lijst deden haar denken aan insectenvleugels.

Kokkels, 2025

Kwallen, 2025

Hollandse garnalen, 2025

Kleine Colenbranderzaal

De tuin in

De tuin is bij uitstek de plek waar mensen de natuur proberen naar hun hand te zetten. Voor deze tentoonstelling ging Anne Geene de tuin van dit museum in, om er mooie en afwijkende bladeren en grassprietten te plukken: 'Deze tuin wordt heel netjes gehouden, er is geen woekering, jammer voor mij.'

Geworteld in de fotografie, gebruikt Geene voor fotomontages een scanner. Blaadje voor blaadje scant ze in, om ze daarna digitaal te rangschikken. Met haar composities daagt ze ons uit om met rust en aandacht te kijken.

Maak na afloop ook een wandeling door de tuin. Wie weet wordt je blik getrokken door iets waar je normaal aan voorbij zou lopen.

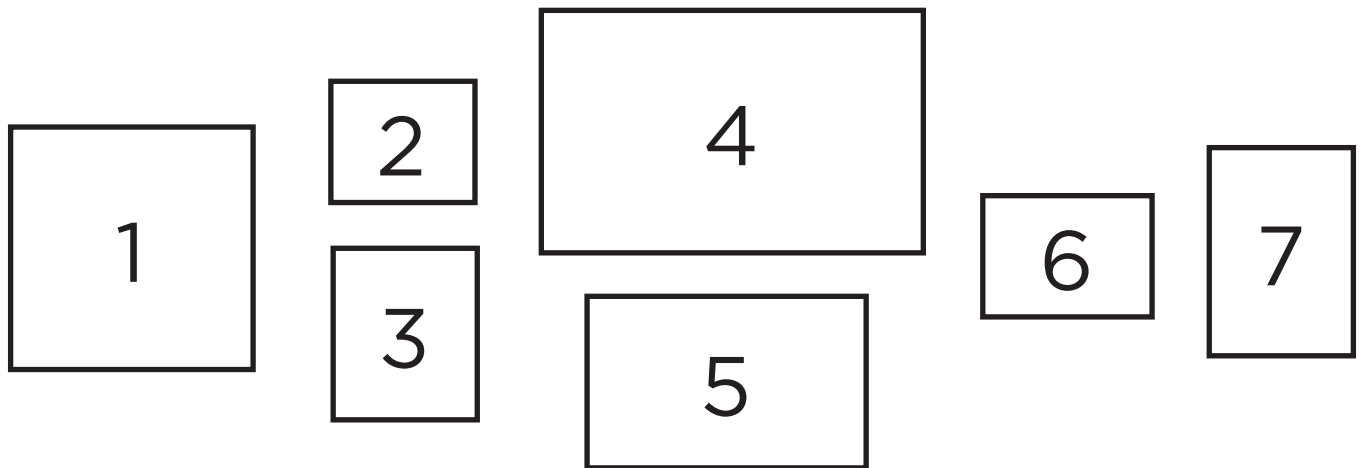
Magnolia – *Magnolia virginiana*
Hortensia – *Hydrangea*
Klimop – *Hedera helix*
Rode beuk – *Fagus sylvatica* f. *purpurea*
Japanse kardinaalsmuts – *Euonymus japonicus*
Zomereik – *Quercus robur*
Herfstanemoon ‘Honorine Jobert’ – *Anemone hybrida*
Robertskruid – *Geranium robertianum*
Paardenbloem – *Taraxacum officinale*
Laurier – *Laurus nobilis*
Iris – *Iris germanica*
Liguster – *Ligustrum*
Hulst – *Ilex aquifolium*
Madeliefje – *Bellis perennis*
Haagwinde – *Calystegia sepium*
Engels raaigras – *Lolium perenne*
Geschubde mannetjesvaren – *Dryopteris affinis*
Acacia – *Robinia pseudoacacia*
Struikveronica – *Hebe rakaiensis*
Japanse azalea – *Rhododendron japonicum*

Magnolia, 2024

Ieder jaar wordt de tuin van De Mesdag Collectie korte tijd betoverd door de bloeiende magnolia. Vorig voorjaar was Geene hier voor het eerst en heeft ze meteen de gevallen bloemblaadjes geraapt. Sommige waren nog felroze, andere al half verwelkt. Ze scande ze in en digitaal maakte ze er een motief van dat lijkt op het beeld van krioelende bacteriën onder een microscoop.

inktjet op archival mat

Eeuwig Herbarium Mesdag

1. Herfstanemoon 'Honorine Jobert', 2025
2. Zomereik, 2025
3. Struikveronica, 2025
4. Rode beuk, 2025
5. Acacia, 2025
6. Robertskruid, 2025
7. Japanse azalea, 2025

Geene maakt tijdcapsules van planten door op één vel papier een afdruk van een scan samen te brengen met het echte plantje. Ze plukte hiervoor onder meer bladeren van de rode beuk in de achtertuin en de zomereiken in de voortuin, die er al stonden vóór de komst van de Mesdags. Zo gaat fotografie een eeuwige relatie aan met het verleden en het heden. Het verval dat bij de cyclus van het leven hoort, wordt zo mooi zichtbaar.

Portret van de tuin van De Mesdag Collectie, 2024

Net als bij een portret van een persoon heeft dit tuinportret alle karakteristieken van de museumtuin in zich. Geene plukte elk type blad dat ze kon vinden en componeerde ze naar eigen inzicht op kleur of vorm. Zelf ziet ze er een fantasiefiguur in, met het driehoekige varenblad in het midden als ruggengraat. Welke associaties heb jij?

inktjet op archival mat

Grasveld van De Mesdag Collectie, 2024

In de periode dat ze gevraagd werd voor deze tentoonstelling wilde Geene eigenlijk alleen maar met gras werken: 'Er is een ontelbare hoeveelheid grassprietten op aarde, maar desondanks blijft het een ondergewaardeerde plant. Iedereen loopt er overheen.' Om iets aan die waardering te doen plukte ze grassprietten en kleine plantjes die tussen het gras groeiden. Die heeft ze ingescand en gemonteerd, in dezelfde ronde vorm als de tuin zelf. Echt monnikenwerk.

inktjet op archival mat

Teratology Mesdag, 2024

Teratology betekent studie van afwijkingen. Geene ziet overeenkomsten in afwijkingen van planten en plaatst die dan weer bij elkaar alsof het een nieuwe soort betreft – als speelse tegenhanger van de natuurwetenschap: ‘Veel van wat ik verzin is onzin.’ De aangevreten bladeren uit de museumtuin vormen een patroon dat iets feestelijks heeft, net als de herfstconfetti rechts van het raam.

inktjet op archival mat

Herfst, 2024

inktjet op archival mat

In De Mesdag Collectie is overal natuur te vinden – niet alleen in het museum zelf, maar ook in de tuin. Kijk, en ga, dus vooral even naar buiten en wandel door de tuin. Als je goed kijkt zie je bordjes staan bij de soorten waar Anne Geene haar Portret van de tuin mee maakte.

Toen de Mesdags dit huis lieten bouwen, zag de tuin er heel anders uit dan nu. Hij is in de loop der jaren flink gewijzigd, maar één ding bleef onveranderd: de grote rode beuk in het midden.

Grote Colenbranderzaal

Glanzende tepelhoren

De glanzende tepelhoren is een vleesetende slak die voornamelijk leeft van tweekleppige weekdieren zoals nonnetjes en zaagjes. Met zijn scherpe rasptong boort hij geduldig een rond gaatje in de schelp van zijn prooi. Na het voltooien van het gaatje zuigt de slak het weekdier op. Het hele proces kan wel 60 uur duren. Niet in de laatste plaats omdat de slak zijn eigen gewicht aan vlees moet verteren.

Glanzende tepelhorens komen voor van Noorwegen tot de Middellandse Zee. Door het opspuiten van zand langs de Nederlandse kust, zijn de schelpen steeds vaker te vinden.

De zeekat

De gewone zeekat, ook wel bekend als de sepia, is een intelligente inktvis en een meester in camouflage. Deze dieren passen zich moeiteloos aan hun omgeving aan: op zand worden ze zandkleurig, tussen wieren tonen ze groen-rode patronen, en bij stenen lijken ze grijsig. Zo beschermen ze zichzelf tegen roofdieren. Tegelijkertijd is dit ook hun manier van communiceren met soortgenoten.

Zeekatten hebben een bijzonder rugschild, het zogenaamde 'zeeschuim'. Dit schild helpt hen drijven en biedt stevigheid. Na hun dood spoelen de schilden aan op het strand. Vogelliefhebbers gebruiken deze schilden in vogelkooien, waar vogels er kalk vanaf pikken om stevige eierschalen te maken.

Staat van de Noordzee

Hoe gaat het nu écht met de Noordzee?

We vroegen het aan Stichting De Noordzee:

Naast de zee kat, de glanzende tepelhoren en mosselen leven er nog ongeveer 1300 meercellige soorten in de Nederlandse Noordzee. Er leeft prachtige natuur, maar het gaat niet goed met deze zee. Natuurlijke riffen zijn verdwenen, we vervuilen de zee nog steeds en klimaatverandering is zichtbaar. Veel diergroepen verkeren in een slechte toestand, van plankton tot zeevogels en van trekvis tot zeezoogdieren. Er is actie nodig om de zee schoon en gezond te krijgen en om het intensieve menselijke gebruik in balans te brengen met de natuur. Stichting De Noordzee zet zich hier dagelijks voor in. En wat ga jij doen?

Een buitengewone verzameling

Leg een voorwerp onder de stolp. Iets heel gewoons dat je bijvoorbeeld in je broekzak of tas hebt zitten. Het kan van alles zijn, een steen of een boodschappenbriefje. Schrijf er ook een tekstbordje bij, alsof het een kunstobject is.

Ligt er al iets? Verplaats het naar de kast en leg het in één van de archiefdozen, samen met het tekstbordje.

Let op: geen organische materialen achterlaten, daar kan een museum niet goed tegen.

Interview met Anne Geene

Ga lekker zitten, pak een koptelefoon en leun achterover. Luister naar het gesprek tussen kunstenaar Anne Geene en conservator Renske Suijver van De Mesdag Collectie.

Duur van het gesprek: 17 minuten

Ook te luisteren via onze website:
scan de QR code

‘Mijn werk gaat over de blik van de mens op de natuur. Hoe we alles onderzoeken, namen geven, in vakjes willen stoppen en beheersen.

In mijn werk overdrijf ik die neiging tot categoriseren. Ik verklaar zelf een verzameling als compleet, vaak is dat gelimiteerd door tijd of een afbakening die ik zelf van tevoren heb vastgesteld. Het is daarmee een knipoog naar de wetenschap’

Anne Geene

Bordjes met plantensoorten, verspreid in de tuin van De Mesdag Collectie

Magnolia – *Magnolia virginiana*

Hortensia – *Hydrangea*

Klimop – *Hedera helix*

Rode beuk – *Fagus sylvatica* f. *purpurea*

Japanse kardinaalsmuts – *Euonymus japonicus*

Zomereik – *Quercus robur*

Herfstanemoon ‘Honorine Jobert’ – *Anemone hybrida*

Robertskruid – *Geranium robertianum*

Paardenbloem – *Taraxacum officinale*

Laurier – *Laurus nobilis*

Iris – *Iris germanica*

Liguster – *Ligustrum*

Hulst – *Ilex aquifolium*

Madeliefje – *Bellis perennis*

Haagwinde – *Calystegia sepium*

Engels raaigras – *Lolium perenne*

Geschubde mannetjesvaren – *Dryopteris affinis*

Acacia – *Robinia pseudoacacia*

Struikveronica – *Hebe rakaiensis*

Japanse azalea – *Rhodendron japonicum*

